

16-2023 Arbeid- og utredninger innen avløp som følge av revidert avløpsdirektiv

Forslagsstiller

Norsk Vanns sekretariat

Målsetting for prosjektet

Nødvendige arbeider og utredninger for at revidert avløpsdirektiv skal kunne implementeres i Norge på best mulig måte

Bakgrunn

Norge har et stort etterslep på avløpsområdet og ligger allerede i dag bak når det gjelder å oppfylle kravene i EUs avløpsdirektiv. 26. oktober 2022 kom EU med forslag til revidert avløpsdirektiv (UWWTD- Urban wastewater treatment directive) hvor de foreslår å stramme inn kravene ytterligere. Her kan bl.a. nevnes:

- Virkeområdet for direktivet flyttes fra tettbebyggelser på 2000 pe til tettbebyggelser fra 1000 pe
- Primærrensing avvikles
- Krav til sekundærrensing for alle anlegg i tettbebyggelser over 1000 pe uavhengig av resipient
- Krav til tertiærrensing (næringssalter) og kvartærrensing (mikroforurensninger) for vesentlig flere anlegg
- Krav til strengere oppfølging/krav innen utslipp fra ledningsnett, energi, informasjon til innbyggerne osv.

Det understrekes at dette er forslag til direktiv som skal gjennom en lang behandling før det vedtas i EU. Det er ventet at denne prosessen er ferdig i mars / april 2024. Deretter skal saken behandles av EØS-komiteen, før direktivet blir implementert i norsk regelverk.

Norske kommuner har imidlertid ikke tid til å vente på endelig direktiv og norsk regelverk før de handler, da mange allerede ligger etter og det tar lang tid å planlegge og implementere nye tiltak. Det anses derfor som meget viktig at Norsk Vann jobber intensivt i 2023 innen avløpsområdet og arbeidene som naturlig følger av forslaget til revidert avløpsdirektiv. Dette anses som noe av det viktigste Norsk Vann kan jobbe med for sine medlemmer nå.

Innhold

Ettersom forslaget til revidert direktiv kom i slutten av oktober så er det vanskelig på nåværende tidspunkt å komme med konkrete prosjektforslag for arbeidene som bør gjennomføres i 2023, men vi ser at det vil bli behov for:

- Gjennomgang av forslag til revidert direktiv og hvilke områder som er viktige for Norge
- Flere utredninger for å kartlegge konsekvensene av nye krav for Norge
- Formidling av mulige nye krav til medlemmene slik at de tidlig kan inkludere disse i sine planer
- Bistå medlemmene slik at de blir best mulig rustet til å oppfylle krav de har i dag og som de vil kunne få
- Jobbe tett opp mot myndighetene for å sørge for at implementeringen av nytt direktiv i norsk lovgivning blir på best mulig måte for våre medlemmer
- Utarbeide veiledninger og annet materiell
- Utarbeide kommunikasjonsmateriell som kommunene kan benytte ovenfor sine innbyggere og/eller politikere
- Samarbeid med andre aktører som interesseorganisasjoner, leverandører, rådgivere osv. slik at hele bransjen jobber sammen mot et felles mål
- Vurdere behovet for, og ev. gjennomføre kurs og andre kompetansehevende tiltak rettet mot driftspersonell og prosjekteiere/bestillere i kommunene

Rapportering og produksjon

Det vil gjennomføres flere delprosjekter og hvordan disse skal rapporteres og formidles må bestemmes fortløpende for hvert delprosjekt/oppgave. Dette kan være:

- Nyhetssaker på Norsk Vann sin hjemmeside
- Work-shops og eller nettveksgrupper
- Notater, rapporter, veiledninger eller grunnlagsdokumenter

- Kommunikasjonsmaterieill
- Kurs

Gjennomføring

Må bestemmes for hvert delprosjekt/oppgave. Noen oppgaver vil bli gjennomført av sekretariatet i Norsk Vann, men for andre vil det innhentes ekstern rådgiver etter minikonkurranse innenfor rammeavtalen i prosjektsystemet. Ved spesielle behov eller behov for andre typer kompetanse enn det som er dekket gjennom rammeavtalene, innhentes tilbud via ordinære innkjøpsrutiner.

Prioriteringskriterier

Det anses at prosjektet vil oppfylle alle delkriteriene.

Forhold til VA-norm og VA/Miljø-blad

Alle prosjektene vil bli vurdert opp mot behov for krav i Vannstandard osv.

Organisering/deltakere

Prosjektet vil ha en overordnet prosjektleder i Norsk Vann sitt sekretariat. Prosjektets styringsgruppe vil være ledergruppen i Norsk Vann som vil diskutere og prioritere arbeidsoppgavene basert på innspill fra sekretariatet. Ettersom oppgavene vil ha et vidt spekter er det viktig at hele sekretariatet involveres. Norsk Vanns komitéer vil involveres der dette er naturlig.

For konkrete underprosjekter vil det vil opprettet en styringsgruppe. Styringsgruppen vil foreslå deltakere i en referansegruppe fra Norsk vanns medlemmer supplert med ekstern kompetanse. Referansegruppen blir invitert til workshopen og til å gi innspill til rapporten.

Norsk Vanns sekretariat vil ivareta prosjektadministrasjon, trykking/markedsføring mv.

Kostnader/finansiering

Prosjektkostnader er anslått til kr 4.000.000,- og skal i sin helhet finansieres av Norsk Vann prosjekt.

Kost/nytte

Nytt avløpsdirektiv fremstår med omfattende endringer og vil være svært krevende for Norge. Oversikt over konsekvenser og god dialog med myndigheter, vil være svært viktig i 2023 og 2024. Norsk Vann vil ha en sentral rolle i dette arbeidet. Best mulig tilpasning av regelverket, godt kunnskapsgrunnlag, god informasjon og legge til rette for mulighet til kompetanseheving ute i kommunene, vil være viktig for å kunne gjennomføre dette avløpsløftet på en god og effektiv måte.

Tidsplan

Midlene skal benyttes til arbeider og prosjekter med oppstart i 2023.

Elisabeth Lyngstad/Thomas Breen

28.10.22 (sist oppdatert dato)

Direktørens forslag til prioritering for 2023:

Gjennomføres i 2023. Nytt avløpsdirektiv medfører store utfordringer for bransjen og kommunesektoren. Det er svært viktig at det tilstrekkelig kapasitet til å foreta nødvendige utredninger og følge opp arbeidet med direktivet på en god måte.

Innspill i høringsrunden

Samfunnskomiteen:

Støtter direktørens forslag til prioritering.

Må gjennomføres. Viktig å inkludere spørsmål om organisering og kommunikasjon. Samarbeide med kommunikasjonsnettverket.

Avløpskomitéen:

Støtter direktørens forslag til prioritering.

Vannkomitéen:

Støtter direktørens forslag til prioritering.

Direktørens innstilling til styret:

Gjennomføres i 2023.